

Sygn. akt II C 1113/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 grudnia 2014 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie Wydział II Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSO Bogdan Wolski

Protokolant: Justyna Kowalik

po rozpoznaniu w dniu 20 listopada 2014 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa

(...) sp. z o.o. z siedzibą w W.

przeciwko

T. K., H. K.

o zapłatę

1. uchyla nakaz zapłaty Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie z dnia 17 lipca 2013 r. (sygn. akt II Nc 181/13) w całości;
2. zasądza solidarnie od pozwanych na rzecz powódki kwotę 6750 zł (sześć tysięcy siedemset pięćdziesiąt złotych) z ustawowymi odsetkami od dnia 3 lipca 2012 r. do dnia zapłaty;
3. oddala powództwo w pozostałej części;
4. nakazuje pobrać od powódki na rzecz Skarbu Państwa (Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie) kwotę 3012 zł (trzy tysiące dwanaście złotych) tytułem kosztów sądowych, od których uiszczenia zostali zwolnieni pozwani.

Sygn. akt II C 1113/13

UZASADNIENIE

(...) sp. z o.o. z siedzibą w W. wytoczyła powództwo przeciwko T. K. i H. K. żądając zapłaty kwoty 80.915,29 zł z ustawowymi odsetkami od 3 lipca 2012 r. do dnia zapłaty oraz kosztów procesu.

W uzasadnieniu pozwu wskazano, że powód jest w posiadaniu weksla własnego na podstawie którego T. K. jako wystawca weksla i H. K. jako o poręczyciel wekslowy, zobowiązani są zapłacić solidarnie kwotę 80.915,29 zł. Weksel nie został wykupiony w terminie zapłaty, co miało nastąpić 2 lipca 2012 r.

Nakazem zapłaty z dnia 17 lipca 2013 r. wydanym w postępowaniu nakazowym pozwani zostali zobowiązani do zapłaty kwoty 80.95,29 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 3 lipca 2013 r. do dnia zapłaty oraz kosztów procesu w kwocie 4629 zł.

W zarzutach od nakazu zapłaty pozwani zaskarżyli nakaz zapłaty w całości i wniesli o oddalenie powództwa oraz obciążenie powoda kosztami postępowania.

Uzasadniając przedstawione stanowisko pozwani zarzucili nieprzejęcie maszyn rolniczych na poczet spłaty kredytu. Powód zażądał wydania maszyn rolniczych na jego nieokreślonych zasadach, co spowodowało, że do chwili dzisiejszej pozwani posiadają te maszyny, dbają o nie i konserwują oraz przechowują w zamkniętym garażu. Powód przejął jedną maszynę, to znaczy ładowacz czołowy do ciągnika rolniczego o wartości w chwili zakupu 28.905 zł, a sprzedał za 12.000 zł. Ładowacz był w posiadaniu pozwanego przez 7 miesięcy.

Na rozprawie w dniu 13 lutego 2014 r. pozwany T. K. oświadczył, że chciał zwrócić pożyczkodawcy nabyte maszyny, ale pożyczkodawca przejął tylko jedną i sprzedał ją po zaniżonej cenie. Maszyna powinna być sprzedana za 18.000 zł, a została sprzedana za 12.000 zł. Powódka oświadczyła, że pozwani odmówili wydania pozostałych maszyn i w oparciu o ich powódka nie mogła zaspokoić swojego roszczenia.

W piśmie procesowym z 25 lutego 2014 r. powódka wskazała, że na dochodzoną kwotę 80.915,29 zł składają się należności wynikające z umowy pożyczki nr (...), to jest należności zafakturowane do daty wypowiedzenia umowy i niezapłacone przez pozwanego w kwocie 32.221,22 zł, odsetki od należności wymagalnych w kwocie 10903,51 zł, saldo kapitału pożyczki pozostałej do spłaty w kwocie 37.671,26 zł i koszty windykacji w kwocie 12.119,30 zł. Wskazane kwoty zostały pomniejszone o cenę ładowacza czołowego przejętego od pozwanego na podstawie zastawu rejestrowego. Koszty windykacji obejmują koszty transportu sprzętu przejętego od pozwanego (w piśmie omyłkowo: „od powoda”) na podstawie zastawu rejestrowego, przechowania sprzętu do momentu jego sprzedaży, wykonania na zlecenie powoda wyceny sprzętu. Zobowiązanie pozwanych do pokrycia ww. kosztów wynika z pkt. 16 ogólnych warunków umowy pożyczki.

W piśmie procesowym z 9 marca 2014 r. pozwani wskazali nadto, że w rozliczeniu pożyczki zawartej z powodem jest tyle niejasności, przekreślenia. Pozwani ponadto wystąpili o rozłożenie pożyczki na kilkanaście rat z powodu trudnej sytuacji materialnej.

W piśmie procesowym z 8 lipca 2014 r. powódka wskazała, że do pisma z 25 lutego 2014 r. zostały dołączone dokumenty, z których wynikają koszty transportu windykowanych maszyn. Jednocześnie powódka podtrzymała wszystkie wyjaśnienia dotyczące kosztów windykacji przedstawione w piśmie z 25 lutego 2014 r.

Na rozprawie w dniu 20 listopada 2014 r. powódka wyjaśniła, że do kosztów windykacji należy zaliczyć koszt przechowania ładowacza w wysokości łącznej 1250 zł, koszt wyceny ładowacza – 1869,30 zł, koszt transportu ładowacza 5500 i koszt dojazdu do pozwanych w wysokości 3500 zł.

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 18 lutego 2011 r. T. K. zawarł z S. (...)

sp. z o.o. w W. umowę pożyczki kwoty 72.121,05 zł. Umowa została oznaczona nr (...). Wykonanie umowy pożyczki zostało zabezpieczone poprzez wystawienie weksla in blanco, poręczenie wekslowe dokonane przez H. K. i warunkową umowę przewłaszczenia. W umowie pożyczki zostało również ujęte porozumienie wekslowe.

W dniu 21 lutego 2011 r. T. K. zawarł z S. (...)

sp. z o.o. w W. umowy zastawu rejestrowego w celu zabezpieczenia wierzytelności (...) sp. z o.o. z tytułu zawartej umowy pożyczki. W każdej z umów o ustanowieniu zastawu rejestrowego strony określiły w pkt. 2.3 wartość przedmiotu zastawu. W odniesieniu do ładowacza czołowego wartość ta została ustalona na kwotę 28.905 zł brutto. W pkt. 5 każdej z umów o ustanowieniu zastawu rejestrowego, w tym umowy dotyczącej zastawu ustanowionego na ładowacz czołowym, strony określiły zasady zaspokojenia z zastawu rejestrowego. W pkt. 5.2 każdej z umów, w tym w umowie dotyczącej ładowacza czołowego, strony uzgodniły, że zaspokojenie z przedmiotu zastawu może nastąpić przez przejęcie przez zastawnika sprzętu na własność zgodnie z art. 22 ustawy, w drodze stosownego oświadczenia.

W takim przypadku zabezpieczone wierzytelności ulec miały zaspokojeniu do wysokości wartości sprzętu ustalonej w punkcie 2.3 umowy.

W piśmie z 12 października 2011 r. skierowanym do T. K. pożyczkodawca wypowiedział umowę pożyczki, a w piśmie z 22 czerwca 2012 r. zawiadomił o uzupełnieniu weksla na kwotę 80.915,29 zł. Nadto w pismach z 12 października 2011 r., 8 listopada 2011 r., 30 listopada 2011 r. i 9 lutego 2012 r., zastawnik złożył oświadczenie o przejęciu na własność przedmiotu zastawu rejestrowego z związku z wypowiedzeniem umowy nr (...).

T. K. wydał pożyczkodawcy ładowacz czołowy. Koszt transportu wydanego ładowacza wyniósł 5500 zł, a koszt przechowania tego urządzenia przed jego sprzedażą - 1250 zł. Pozostałe maszyny i urządzenia, których dotycząca zawarte umowy o ustanowieniu zastawu rejestrowego znajdują się nadal w posiadaniu zastawcy.

okoliczności bezsporne

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo jest częściowo zasadne.

Przedstawiony powyższej stan faktyczny sprawy, który stanowił podstawę oceny zasadności stanowisk stron, nie był ostatecznie przedmiotem sporu. Pozwani, którym doręczono odpis pisma procesowego z 8 lipca 2014 r. wraz z załącznikami nie kwestionowali bowiem kosztów transportu wydanego ładowacza czołowego i przechowania tego urządzenia. Okoliczność ta, przy uwzględnieniu niekwestionowanego faktu wydania i sprzedaży ładowacza czołowego, stwarzała podstawy do uznania powyższych kosztów za przyznane. Także wysokość tych kosztów, to jest kwoty 5500 zł z tytułu transportu urządzenia i 1250 zł za jego przechowanie, nie budzi wątpliwości z punktu widzenia zasad doświadczenia życiowego i znajduje dodatkowe potwierdzenie w dokumentach złożonych przez powódkę.

W odmienny sposób należy ocenić pozostałe kwoty składające się na koszty windykacji, gdyż nie znajdują one jakiegokolwiek oparcia w postanowieniach umowy pożyczki i ogólnych warunkach umowy pożyczki, a w szczególności w pkt 16 ogólnych warunków umowy pożyczki. Podkreślić zatem należy, że pozwani są zobowiązani do pokrycia, w ramach wykonania umowy pożyczki, wszelkich kosztów będących następstwem niewykonania tej umowy i mających na celu zaspokojenie wierzytelności pożyczkodawcy, a nie jakichkolwiek kosztów poniesionych przez pożyczkodawcę. Stąd uwzględnienie w toku postępowania sądowego wyłącznie żądania dotyczącego zapłaty kwoty 6750 zł i odsetek od tej kwoty w związku z opóźnieniem w jej zapłacie, gdyż kwota ta odpowiada kosztom transportu i przechowania wydanego urządzenia, które stanowiło własność powódki.

Powództwo w pozostałej części było niezasadne, gdyż z dokumentów złożonych przez strony w sposób jednoznaczny wynika, że pozostałe urządzenia, których dotyczą umowy zastawu rejestrowego stanowią aktualnie własność powódki, która skorzystała z uprawnienia przewidzianego w pkt. 5.2. umów o ustanowieniu zastawu rejestrowego. Skorzystanie z tego uprawnienia stanowiło w istocie także podstawę zasadnego żądania wydania powódce ładowacza czołowego. Jeżeli zatem pozostałe urządzenia znajdujące się aktualnie w posiadaniu pozwanych stanowią własność S. (...), to powódce przysługuje prawo żądania ich wydania.

Wybór trybu zaspokojenia roszczeń wynikających z umowy pożyczki i przejęcie przedmiotów objętych zastawem na własność oznacza, z uwagi na odesłanie zawarte pkt. 5.2 umowy zastawu rejestrowego, konieczność uwzględnienia przy wyliczeniu wysokości ewentualnej wierzytelności (długu) wartości określonych w pkt. 2.3. umowy. W tej sytuacji powódka winna, ustalając ewentualne zadłużenie wynikające bezpośrednio z udzielonej pozwany pożyczki, wyliczyć w pierwszej kolejności wysokość kwoty pozostałej do spłaty, odsetek od wymagalnych należności i porównać uzyskaną w ten sposób wartość z wartością urządzeń przejętych na własność, która została podana w pkt. 2.3. każdej z umów o ustanowieniu zastawu rejestrowego. Powódka nie dochodziła w niniejszym postępowaniu zapłaty kwoty odpowiadającej różnicy w opisanych wartościach, ale z niewiadomych powodów żądała zapłaty kwoty odpowiadającej wyliczonemu zadłużeniu przy pominięciu faktu, że przejęła na własność urządzenia objęte zastawem rejestrowym, a wartość tych urządzeń, w tym ładowacza czołowego, wynika wprost z postanowień umowy. W tej sytuacji koszty

związane z wyceną ładowacza czołowego poniesione przez powódkę były zbyteczne dla potrzeb ustalenia wysokości zadłużenia pożyczkobiorcy, a w konsekwencji nie mogą one obciążać pozwanych.

W toku postępowania sądowego powódka nie przedstawiła jakichkolwiek dowodów (dokumentów), która pozwoliłyby także na ustalenie wysokości należności wynikającej z rat niezapłaconych przez pozwanego i odsetek od wymagalnych należności, a w szczególności nie złożyła wniosku o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego. W tej sytuacji ustalenie stanu zadłużenia niewątpliwie nie mogło nastąpić na podstawie niejasnego wydruku komputerowego złożonego przez powódkę, w dodatku opatrzonego niewiadomego pochodzenia dopiskami.

Podsumowując, powódka nie udowodniła w toku postępowania sądowego, aby ewentualna należność wynikająca z niespłaconych rat i odsetek z tytułu opóźnienia przekraczała wartość przejętych przez powódkę na własność urzędzeń, co prowadziło do oddalenia powództwa w tym zakresie. Uwzględnienie powództwa co do kwoty 6750 zł, odpowiadającej kosztom transportu i przechowania ładowacza czołowego, jest konsekwencją uznania, że wydatki poniesione w tym zakresie przez powódkę nie były okolicznością sporną, a ponadto, że wydatki te mieściły się w kosztach i wydatkach wymienionych w pkt 16 ogólnych warunków umów. Należności z tego tytułu podlegają zapłacie obok zobowiązań wynikających bezpośrednio z zawartej umowy pożyczki, w tym przed także upływem terminu jej wykonaniu w zakresie spłaty pożyczki i również w wypadku wypowiedzenia umowy. Stąd koszty określone w pkt 16 ogólnych warunków nie podlegają wzajemnemu rozliczeniu (potrąceniu) z wartością urzędzeń przejętych na własność w celu zaspokojenia wierzytelności wynikających bezpośrednio z udzielonej pożyczki i w związku z obowiązkiem jej spłaty.

Wobec powyższego przyjąć należy, rozstrzygając sprawę także przy uwzględnieniu stosunku podstawowego, to jest umów zawartych przez T. K. i S. (...) oraz faktu udzielenia poręczenia wekslowego przez H. K., że powództwo jest zasadne jedynie w części określonej w pkt. 2 wyroku.

Sąd nie uwzględnił wniosku pozwanych o rozłożenie zasądzonej należności na raty w oparciu o dyspozycję art. 320 k.p.c. uznając, że pozwani nie wykazali, aby zachodziły szczególne okoliczności potwierdzające zasadność tego wniosku co do należności wynikającej z pkt. 2 wyroku.

W tym stanie sprawy Sąd orzekł jak w sentencji na podstawie art. 101 w zw. art. 47 prawa wekslowego i art. 496 k.p.c. O kosztach sądowych Sąd rozstrzygnął na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych .